

Macron assaja la seva 'mili' amb 2.000 adolescents

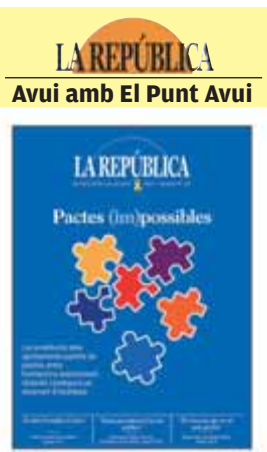
Són voluntaris per a la fase experimental

Emmanuel Macron ■ EFE

Trump manté la pressió i l'Iran alerta del perill

Teheran diu que un atac seria molt greu

EL PUNT AVUI+

2,50€

DIUMENGE • 23 de juny del 2019. Any XLIV. Núm. 15037 - AVUI / Any XLI. Núm. 13907 - EL PUNT

#CATALUNYALLIBERTAT

P6-10

Pressió internacional

ACCIÓ • L'independentisme ultima la gran manifestació del 2 de juliol a Estrasburg per la sessió del Parlament Europeu

Emmerson demanarà a l'ONU que investigui l'Estat espanyol

DECIDITS • L'advocat de Puigdemont, Gonzalo Boye, defensa que la immunitat dels eurodiputats és totalment vigent

CULTURA

P30,31

El filòsof i crític d'art Arnau Puig, fotografiat al seu estudi ■ JOSEP LOSADA

Arnau Puig. Filòsof i crític d'art

“Vaig oferir el meu arxiu a les institucions i m'han deixat penjat”

Nacional

P12

Una tesi doctoral projecta als EUA el cas Puig Antich

ELS NOSTRES AJUNTAMENTS BERGA

Montse Venturós (CUP)
“Per refer l'esperit de l'1-0 cal lluitar”

pujaescales
tel. 609 314 500 www.farre.es

Punt de Vista

El Punt Avui expressa la seva opinió únicament en els editorials. Els articles firmats exposen les opinions dels seus autors.

HERMES COMUNICACIONS SA

President: Joaquim Vidal i Perpinyà.
Consell d'Administració: Lúcia Vidal i Juventench (vicepresidenta), Eduard Vidal i Juventench, Esteve Colomer i Font i Joan Vall i Clara.
Consell de lectors: Feu-nos arribar les opinions, els suggeriments i les consultes que desitgeu sobre el nostre projecte editorial i els nostres productes a conselldelectors@elpuntavui.cat. Tots els contactes rebran resposta de la direcció.

Direcció Executiva: Joan Vall i Clara (conseller delegat), Xevi Xirgo (Informació General), Emili Gispert (Informació Esportiva i local), Toni Muñoz (Serveis), Josep Madrenas (Webs i Sistemes), Albert París (Comunicació), Miquel Fuentes (Administració i RH), Lluís Cama (Producció) i Ricard Forcat.

Keep calm

Marina Llansana

Del Canigó a l'exili

Aquesta nit, mentre vostè dormia, centenars de voluntaris baixaven de la muntanya del Canigó després d'haver renovat la Flama que encendrà les fogueres d'aquesta nit de Sant Joan arreu dels Països Catalans. Hi van pujar ahir carregats amb els feixos de llenya que cadascú havia portat del seu poble i avui, ben d'hora ben d'hora, voluntaris de totes les edats han començat a baixar la Flama del Canigó del cim des del coll d'Ares i des dels Masos i aniran desdoblant itineraris per seguir diverses rutes a peu, corrent, en bicicleta, en cotxe, o fins i tot en llagut. Els equips de foc amb els quinqués i torxes arribaran a centenars de municipis i faran que es pugui celebrar aquesta festa ancestral del solstici d'estiu, que és el gran símbol de germanor entre els territoris de parla catalana i que converteix la nit més curta en una de les més màgiques de l'any. La tradició de les fogueres de Sant Joan, transmesa de generació en generació, la simbologia del foc,

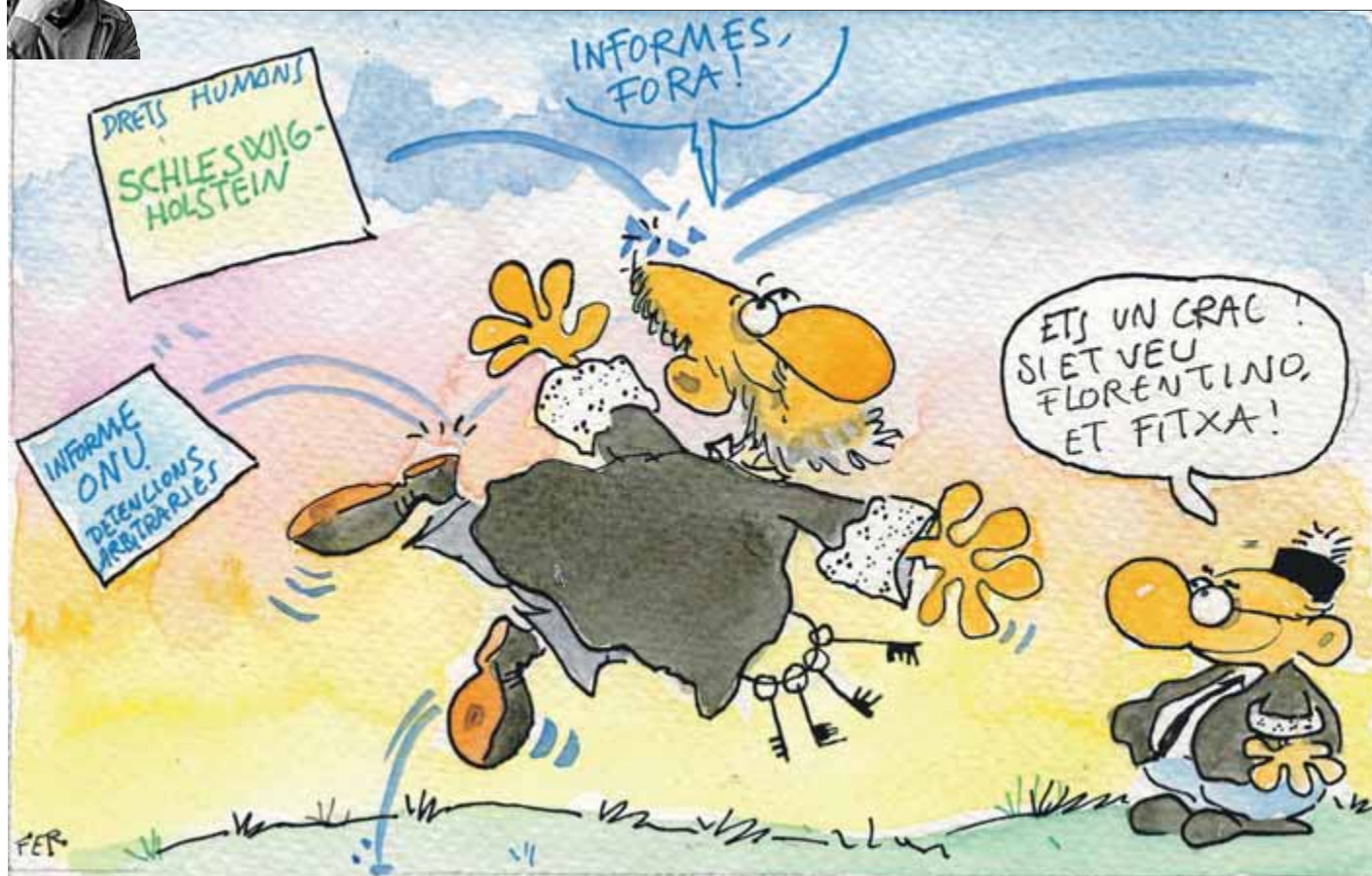
La Flama simbolitza la cultura, la unitat de la llengua catalana i ara també ha esdevingut símbol de llibertat

la cohesió i el sentiment de pertinença s'uneixen per celebrar el solstici d'estiu. La Flama simbolitza la cultura, la unitat de la llengua catalana i ara també ha esdevingut símbol de llibertat; per segon any, la Flama creuarà fronteres i s'escamparà també nord enllà (on diuen que la gent és neta i noble i culta) per arribar als exiliats polítics catalans. És una manera de portar-los un tros de la nit màgica i també és una manera d'agrair-los que ells siguin flama tot l'any, la flama que manté viva la reivindicació democràtica arreu d'Europa, la lluita pels drets i llibertats del poble català, la flama de l'1 d'octubre. Avui, durant la litúrgia de l'arribada dels quinqués, es llegirà un missatge escrit per la presidenta Carme Forcadell. Avui serà dia de festa però també de record i agraïment als qui no la poden viure perquè estan empresonats o exiliats, d'homenatge i agraïment a totes les entitats esportives, excursionistes, veïnals o culturals de la Catalunya del Nord i d'arreu que, sota el lideratge d'Òmnium Cultural, fan possible la gesta èpica de la nit de Sant Joan. Bona revetlla!

La vinyeta

Fer

Vuits i nous

Manuel Cuyàs

A Quim Torra

Benvolgut president i amic. Vau ser arrencat de la taula de pensament i estudi perquè dirigís el país en les hores més convulses i afligides de les últimes dècades. Hi ha gent a la presó i a l'exili, molts alcaldes i càrrecs estan encausats pels fets de setembre i octubre del 2017. És comprensible que siguin el centre obsessiu del vostre interès i us feu solidari amb la indignació ciutadana consegüent. I com a independentista militant també ho és que persevereu en l'objectiu sublim. Els vostres discursos i intervencions públiques hi incideixen gairebé de manera monogràfica. Potser massa monogràfica, sigui dit amb tot el respecte. A vós devem la biografia d'Eugeni Xammar (*Periodisme? Parlem-ne!*), la correspondència del qual el comú amic Xavier Pla acaba de posar a exposició pública amb un llibre que jo l'altre dia comentava aquí. Moltes de les cartes del periodista vós ja les coneixíeu. De fet, us van servir per compondre la biografia. Celebreu de Xammar el to i l'estil i, principalment, la llibertat de criteri a l'hora de fustigar els uns i els altres, que sovint eren els

“Em permeteu que us “apreti”, tal com heu sol·licitat moltes vegades?”

“seus”. “Apreteu-me”, heu dit sovint a la gent, segurament perquè us desvetllin de “la taula de pensament i estudi” on estàveu tan ben instal·lat i amb tanta eficàcia. Jo, a Xammar, no li arribo ni a la sola de la sabata. Les meves sabates són fetes a Mallorca i calço un 42, minvant. Les seves eren de St. James Street i, segons Armand Obiols, haurien pogut servir de barques per travessar un riu. Em permeteu, però, que us “apreti” amb to propi? Us hauríeu imposat una obra de govern més decidida, constructiva, sòlida i d'interès general. Els vostres discursos haurien d'oferir més varietat. Hi

ha tantes coses per parlar sobre el país i la seva gent, la que pateix principalment... Aneu curt d'incursions per Catalunya. Us convenen altres aires. No tindreu pas por que us rebin a pedrades. Tanmateix, amb els descontents també cal comptar-hi. Parleu idiomes. I unes sortides a l'estranger per divulgar el país des del punt de vista econòmic, cultural, humà...? Puigdemont s'ha arroгат la “internacionalització del procés”. A vós us correspon la de Catalunya, que reforça i justifica aquella. A “l'estranger” passen moltes coses. Acabo d'arribar de la Xina. En passen moltíssimes que ens afecten. Presidents admirats per vós tenien opinió de tot i eren un referent per a tothom. Hi ha moltes maneres de fer-se respectar i d'“eixamplar la base”.

“Ho tornarem a fer”, repetiu. De manera més encertada, efectiva i indolora, suposo. La calca queda descartada. De Xammar heu extret el lema “Quan es tracta de Catalunya no prenc precaucions”. Algunes haurem de prendre. Moltes, en el sentit ampli de la paraula, estan a la vostra mà. Compteu amb mi, Manuel Cuyàs.

EL PUNT AVUI+

Edita: Hermes Comunicacions SA
http://www.elpuntavui.cat
972 18 64 00
Güell, 68. 17005. Girona

Director: Xevi Xirgo i Teixidor. **Vicedirectors:** Emili Gispert i Toni Muñoz. **Directors adjunts:** Joan Rueda, Miquel Riera, Xevi Sala i Ferran Espada.

Caps de secció: Toni Brosa (Opinió), Carles Sabaté i David Brugué (Nacional), Anna Puig i Jordi Nadal (Comarques Gironines), Pilar Esteban (Europa-Món), Jaume Vidal i Xavier Castillón (Cultura), Montse Martínez (Apunts), Pere Gorgoll (Neorològiques), Marcela Topor (Catalonia Today), Manel Lladó (Fotografia), Jordi Molins (Disseny), Quim Puigvert (Llengua), Jaume Batchellí (Producció) i Antoni Dalmáu (Tancament).

Conseller delegat: Joan Vall i Clara.

Direcció Comercial: Eva Negre i Maria Àngels Taulats (El Punt Avui), Eduard Villacé (Agències), Josep Sánchez (L'Esportiu) i Elsa Romero. **Webs i Sistemes:** Josep Madrenas (director), Joan Sarola (Sistemes) i Ramon Buch (Disseny). **Recursos Humans:** Miquel Fuentes. **Administració:** Carme Bosch. **Producció i Logística:** Lluís Cama.

Accedeix als continguts del web

Podràs gaudir per un dia dels avantatges del web amb aquest codi QR o entrant a <http://epa.cat/c/opx5pl>

A la tres

Xevi Xirgo / xxirgo@elpuntavui.cat

Puigdemont & Mas

Com que aquesta setmana els presidents Carles Puigdemont i Artur Mas es van reunir a Waterloo durant una bona estona, i com que di-vendres Mas va deixar anar en una entrevista a la ràdio que està disposat, si cal, a tornar-se a presentar a les eleccions, ara sembla com si el principal problema de l'espai exconvergent (o postconvergent, que no sé mai com dir-li) sigui qui serà el cap de llista en les pròximes eleccions. I és evident que no. El principal problema d'aquest espai és com es reordena un cop passat aquest primer cicle electoral. I, per fer-ho, sempre és millor començar pel què abans que pel qui. Puigdemont i Mas, que s'han tingut sempre un gran respecte i una lleialtat mútua, sembla que han decidit finalment posar ordre i aclarir d'una vegada el paper de JxCat i el del PDeCAT (i el de la Crida, és clar), i que aposten per consolidar finalment JxCat com a marca de fu-

“Acabat el cicle electoral, l'espai exconvergent (o postconvergent) ha decidit reordenar-se. Tenen feina. I poc temps

tur. I fer-ho, és clar, en detriment del Partit Demòcrata. A mi (que ja he escrit en diverses ocasions que tenia la sensació que el PDeCAT s'havia quedat a mig camí) em sembla que JxCat és una realitat molt més consolidada. A l'espai exconvergent (o postconvergent, que no sé mai com dir-li) se li ha

de reconèixer una cosa: i és que, tot i el desgavell de noms i candidats que hi ha hagut en aquest cicle electoral, n'ha sortit airós. Ha demostrat tenir un terra de mig milió de vots (en les eleccions al Congrés) i un sostre (en les eleccions europees) d'un milió. No és un espai menor. Vistes algunes discrepàncies i baralles internes, i algunes de públiques en plena campanya electoral (sí, els parlo de Marta Pascal, però també d'altres), el mèrit dels resultats és poc discutible. Puigdemont i Mas, o Mas i Puigdemont, han decidit posar-hi ordre. No els serà fàcil. I, si ho fan, probablement serà a còpia d'acabar d'incomodar el sector del PDeCAT que en realitat mai no hi estarà còmode del tot, perquè en el fons el que els passa és que, desapareguts els Duran i Lleida de torn, s'han quedat orfes políticament. Tenen feina, Puigdemont i Mas. I amb una sentència a la cantonada, poc temps.

De reüll

Carme Vinyoles Casas

Una ocupa del poder

No parlarem d'insults, *cacicades* i pactes contra natura que es beneeixen en uns municipis i en d'altres fan pudor de sofre, que això ja es retrata sol. Ens fixem en les paraules d'Ada Colau en el ple d'investidura: "He escoltat molta gent dient que hauria de vendre verdura i peix o ser hostessa. Amb tot el respecte per unes professions imprescindibles ocupo l'alcaldia de Barcelona amb orgull i fermesa perquè les dones hem vingut a ocupar espais de poder sense haver-nos de justificar." Que ho hagi de remarcar revela, però, la

Tot s'hi val per evitar que els intrusos s'infiltrin en la seva finca particular

pervivència d'una idea patrimonial del poder en el més ranci sentit classista i sexista que enllaça amb el pitjor de la nostra tradició política moderna, que és la dictadura i les seves reminiscències. Recordem "la calle es mía" de Fraga Iribarne; ergo reprimeixo el moviment obrer (Vitòria, 1976, *Campanades a*

morts, magnífica cantata de Lluís Llach). Veient les dretes del present fa la impressió que per a alguns tot s'hi val per evitar que els intrusos d'esquerres (pitjor encara si són dones d'esquerres) s'infiltrin en la seva particular finca –els governs són seus–, on multipliquen els propis privilegis. Amb rancúnia estigmatitzen Colau com l'ocupa d'un poder que per origen social i combat al carrer no li correspon, no té el dret natural a accedir-hi. Neopatrimonialisme pur i dur. La seva resposta?: "No oblidem mai qui som, d'on venim i per què estem aquí." En el fons, *sorolls* a part, aquest també és el debat.

Les cares de la notícia

ADVOCAT INTERNACIONAL

Ben Emmerson

La batalla de l'ONU, a fons

L'advocat d'Oriol Junqueras, Jordi Sànchez i Jordi Cuixart manté oberta la pugna contra l'Estat espanyol pels drets fonamentals dels presos polítics catalans i exigirà a l'ONU una investigació sobre l'incompliment de la resolució que obligava a alliberar els dirigents independentistes.

CUINERA

Ada Parellada

Solidaritat en groc

La prestigiosa cuinera s'ha distingit com a impulsora de les iniciatives més populars en solidaritat amb els presos polítics. Va ser la pionera dels famosos sopars grocs i ara tira endavant els encants grocs. Es faran el dia 29 de juny a Sant Celoni per recollir fons per la caixa de solidaritat.

INVESTIGADOR NOVAIORQUÈS

Thomas Kozlowski

Difusió de Puig Antich

Un treball d'investigació titulat *El cas Puig Antich, construïnt un trauma cultural* ha servit a aquest investigador novaiorquès per assolir recentment el grau de doctor en filosofia i llengües hispàniques per la Stony Brook University. Amb l'estudi promou la figura de Puig Antich als EUA.

EDITORIAL

Cinc anys d'una corona fracassada

Felip VI ha complert el primer lustre com a rei dels espanyols i cap de l'Estat després que el 2014 el seu pare, Joan Carles I, abdiqués assetjat pels escàndols de tota mena i les sospites de corrupció. Una operació que avançava el relleu en la corona espanyola i que no tenia cap altre objectiu que mirar de salvaguardar la vetusta i trontollosa institució. Però Felip VI ha fracassat pel que fa a la renovació i modernització de la monarquia espanyola.

Felip VI ha heretat les pitjors conductes de la vella monarquia borbònica hispànica: autoritarisme, ultranacionalisme espanyol, opacitat i supèrbia. En el cas de la majoria de catalans i catalanes aquesta imatge va quedar totalment fixada després del missatge del 3 d'octubre del 2017 en què Felip VI va avalar la brutalitat policial contra la ciutadania sense la més mínima sensibilitat per a les víctimes. La monarquia espanyola és la institució menys valorada a Catalunya, amb una nota d'1,82 sobre 10, segons el CEO de la Generalitat. Però el fet que el CIS espanyol hagi deixat de preguntar fa temps sobre el monarca indica, però, que en el conjunt de l'Estat la institució tampoc passa pel millor moment. Felip VI manté l'opacitat sobre les seves finances sufragades amb diner públic i, com el seu pare, continua esquitxat per escàndols familiars.

La monarquia no només és una institució anacrònica, sinó que en el cas de l'Estat espanyol manté el pecat original d'haver estat hereva de la dictadura franquista. Fa cinc anys es podria haver corregit aquest dèficit democràtic amb un referèndum entre monarquia i república. El vet dels poders de l'Estat va ser un immens error que avala que la monarquia continuï sent una institució antidemocràticament imposada.

Tal dia com avui fa...

1 any

En llibertat

Els cinc integrants de 'La Manada' ja són lliures. L'executiu espanyol es mostra "sorpès" per la sentència judicial.

10 anys

La llei electoral

El PSC i ERC topen per la llei electoral. El president Montilla desautoritza el conseller Ausàs i afirma que no es pot pactar al final de la legislatura.

20 anys

Final de cicle

El president del govern espanyol i líder del PP, José María Aznar, declara "exhaurit el temps de la reivindicació autonòmica".

Full de ruta

Joan Rueda

El problema del 30%

En Comú Podem, liderat per Xavier Domènech, va guanyar les generals del desembre de l'any 2015 amb un 24,74% dels vots, 927.940, més dels que mai havia obtingut en uns comicis com aquests el PSUC. Aquestes eleccions es van repetir al juny i En Comú Podem va tornar a guanyar amb, un altre cop, més del 24% dels vots, tot i que amb menys sufragis, 848.526. El gener del 2018, després d'uns mals resultats en les eleccions, gens normals, del 21-D, els comuns van debatre un document, elaborat pel mateix Domènech en què s'afirmava que un 33% dels votants que En Comú Podem va obtenir en les dues eleccions espanyoles eren independentistes. Aquest 2019 hi ha hagut, de nou, eleccions espanyoles (sí, això no només passa a Catalunya o, més ben dit, això passarà mentre no se solucioni el problema català) i els comuns han aconseguit un 14,89% dels vots, 614.738. És a dir, curiosament, uns 300.000 vots menys o, el que és el

mateix, un 30% menys de vots. Ada Colau va fer que la militància reafirmés la seva aposta pel PSC com a soci preferent a l'Ajuntament de Barcelona. Sí, és clar, soci preferent que li donava l'alcaldia, ja que, si triava ERC, la perdria. En la consulta, un 71,4% dels militants de Barcelona en Comú van donar suport a l'opció de l'alcaldesa, mentre que un 28,55% van optar per ERC, tot i saber que això els feia perdre la vara. Un 28,55%. A la ratlla del 30%.

Els comuns han tingut en aquests cinc anys de vida un seguit de problemes que tampoc han estat aliens a la resta de partits a causa de les contradiccions del procés. Ara, ells, a més, han dilapidat un tresor valuós, com van ser els resultats del 2015. I potser encara més després de l'opció de Colau; això només ho sabrem amb el temps. El que sembla una obvietat és que un 30% dels comuns són independentistes o, com a mínim, no tenen manies a votar aquestes opcions. Però els comuns han triat el PSC com a aliat per arribar al govern de la Generalitat. Potser a costa de ser un 30% més petits.

Tribuna

Benito MUROS. President de la Fundació Feniss

Llum sense obsolescència

El 18 de juny del 1901, el parc de bombers de Livermore, a Califòrnia, va encendre una bombeta incandescent de 4 Watts per il·luminar l'estació durant les 24 hores del dia. Avui, més d'un segle després, la bombeta segueix encesa com el primer dia. Cada any es compren i es llencen a tot el món 7.000 milions de bombetes, l'equivalent a mil camps de futbol plens d'aquest tipus de làmpades. Uns residus contaminants que podrien reduir-se força si els fabricants de bombetes no escurressin deliberadament la vida útil dels seus productes. Es coneix com obsolescència programada, una praxi que neix als Estats Units a la dècada dels anys trenta per potenciar el consum i estimular l'economia. Des d'aleshores, la indústria mundial fabrica productes preparats per morir al cap d'un temps curt, forçant el consumidor a comprar una vegada i una altra el mateix producte. Com a economista i activista mediambiental vaig quedar perplex en descobrir, fa vint anys, l'existència de la bombeta de Livermore. Si la tecnologia de principis de segle per-

metia fabricar bombetes eternes, per què les que hi ha al mercat avui dia es fonen constantment? Amb aquesta pregunta convertida en obsessió, vaig posar-me a treballar amb un equip d'enginyers catalans en el disseny d'una bombeta fabricada per durar, no per morir. Com a resultat d'aquell ambiciós objectiu, naixia fa uns anys Actua Vida, l'única bombeta del món sense obsolescència programada, tal com ho acredita la Unió Europea des de l'any 2016. No va ser fàcil, però ho vam aconseguir. La nostra bombeta està fabricada amb materials d'una durabilitat molt superior a la d'una bombeta

ordinària. Tant la base com la cúpula i els components electrònics estan dissenyats per allargar la vida útil del producte durant dècades, no per escurçar-la. Vam mantenir reunions amb diverses administracions públiques catalanes per reemplaçar la lluminària pública actual amb obsolescència programada per les nostres làmpades, però els contractes rígids que lliguen les institucions amb les grans empreses del sector, per ara, ho han impedit. Els obstacles no són pocs quan anem en contra de la inèrcia mundial del comprar-llençar-comprar. La producció de la bombeta Actua Vida està aturada per manca de finançament. Els principals fabricants de productes d'il·luminació tenen grans comptes a les entitats bancàries. El volum de negoci és molt gran. En conseqüència, la banca és reticent a concedir-nos crèdit per dur endavant el nostre projecte. Assegurem, i la Unió Europea ho certifica, que els nostres llums sense obsolescència programada podrien posar fi als residus de bombetes a tot el món si poguéssim comercialitzar-la.

“Cada any es llencen a tot el món 7.000 milions de bombetes

El lector escriu

Les cartes adreçades a la Bústia han de portar les dades personals dels seus autors: nom, cognoms, adreça, número de telèfon i número de carnet d'identitat o passaport. Així mateix, cal que no superin els mil caràcters d'extensió. El Punt Avui es reserva el dret de publicar-les i escurçar-les. No es publicaran cartes signades amb pseudònim o amb inicials. Els textos s'han d'adreçar a bustia-catalunya@elpuntavui.cat

Catalunya versus Sud-àfrica

■ Fa pocs dies vaig veure el documental *L'Estat contra Mandela i els altres*. No hi ha imatges d'aquest judici, però sí els enregistraments de veu. Sentint els testimonis dels fiscals i d'ells mateixos defensant-se, va ser per a mi com un *déjà-vu* respecte del cas català. A Sud-àfrica, ells es van mantenir fermes i defensant els seus ideals: de democràcia per al seu poble i de no-discriminació cap a la gent de color. Aquí a Catalunya hem assistit a un judici de quatre mesos, en què els inculpatos també han defensat el dret a decidir el futur de Catalunya, els drets d'expressió, de reunió i, per descomptat, de poder fer un referèndum. En aquest cas desitjàvem fer-ho d'acord amb el govern espanyol, però ells no ho van voler així. El més impac-

tant dels dos casos és veure la dignitat, l'enteresa i la força de creure que els seus arguments tenen la raó... En el primer cas, a Pretòria, s'enfrontaven a penes molt severes, fins i tot la pena de mort, però això no els va impedir seguir defensant les seves tesis amb una vehemència increïble. En el nostre cas, s'enfronten a penes també molt greus, de més de 20 anys de presó, que volen imposar com a venjança, com a repressió, perquè serveixi d'escarment contra la causa independentista catalana.

Vull fer constar les polítiques restrictives i antidemocràtiques que s'estan utilitzant en aquest Estat nostre, membre de la Unió Europea, en ple segle XXI, perquè no es permetin aquestes barbaritats!

MARIA ROSA RODRIGO LÁZARO
Sant Feliu de Llobregat (Baix Llobregat)

Vull manar

■ Em pregunto què ho fa, que hi hagi aquesta lluita tan desenfrenada per guanyar poder. Parlo de política.

Tan engegats estan en aquesta lluita que els fa ser traïdors a la seva pròpia causa per tal d'arribar a governar. Que els fa oblidar que existeixen les hemeroteques, on es podran emmirallar i no es reconeixeran. Que per motius espuris, aquells que abans esgrimien unes idees ara en defensen unes altres totalment contràries. Jo en diria arribistes a ultrança.

Uns diuen que els mou el desig d'enriquir-se. D'altres diuen que ho fan per servir una comunitat, un poble, o que tenen un ego que els exigeix un càrrec per poder manar i tenir un ascendent sobre els altres. O que els agrada ser objecte d'adulació...

Servir la comunitat seria un motiu noble i l'únic vàlid si re-

alment fos una realitat. Jo crec que n'hi ha pocs, d'aquests.

El motiu lucratiu és d'una baixesa que no té qualificatiu.

Els altres motius s'atencen potser més a unes característiques de personalitat.

El que potser no valoren prou és la disponibilitat a què se sotmeten quan accepten el càrrec i la responsabilitat que adquireixen a partir d'aquell moment. Durant quatre anys no seran amos de la seva persona si realment ho volen fer bé: el govern comporta, a part de les tasques normals, una assistència constant a reunions, actes culturals, populars, socials... que els condicionaran la vida personal i familiar.

Tal com deien els nostres avis: qui té el cul llogat no se'n pot moure.

ANNA MARIA FARRÀS OLIVERAS
Barcelona

La frase del dia

“La sentència del Suprem sobre La Manada està carregada de condicionants mediàtics i polítics”

Francisco Serrano, PRESIDENT DEL GRUP PARLAMENTARI DE VOX AL PARLAMENT D'ANDALUSIA

Tribuna

Lluís Foix. Periodista

Viatge a Armènia

Qualsevol cosa que es mira de prop resulta sempre interessant perquè es veuen els matisos, les arrugues, els mèrits i els defectes. Es veu més la realitat. Hi ha periodistes i escriptors que són una referència per la seva mirada lliure sobre els esdeveniments que els ha tocat viure. Un d'ells és Vassili Grossman, un dels grans de la literatura del segle XX, l'autor de *Vida i destí*, la visió històrica literària soviètica de la Gran Guerra Patriòtica que dessagnà un país que ja vivia aterroritzat per la bota de Stalin. La millor mirada a la guerra russa contra Napoleó és *Guerra i pau*, de Lev Tolstoi. Vassili Grossman, en *Vida i destí*, ens fa entendre la brutalitat de la batalla de Stalingrad, la de Moscou i l'entrada de l'Exèrcit Roig a Berlín. Són documents excepcionals. Fou Grossman el que va escriure primer sobre la monstruositat del camp d'extermini de Treblinka i el que va parlar de l'Holocaust en veure de primera mà els milers de jueus assassinats. La carta que li deixa la seva mare, jueva, abans de ser eliminada pels nazis a Ucraïna és un dels documents més íntimament dolorosos d'aquella catàstrofe. Grossman era corresponsal del diari *Estrella Roja* als fronts que combatien Hitler. En acabar el conflicte dedicà deu anys a escriure la seva gran obra, que seria segrestada pel KGB. És un d'aquells personatges il·lustrats que van gaudir del favor de Stalin i alhora fou víctima del silenci i persecució del règim. No era de fiar. Perquè era jueu i perquè pensava pel seu compte. Quan té la sensació que *Vida i destí* quedaria sepultada per la policia secreta i que no veuria mai la llum, rep l'encàrrec de traduir una novel·la d'un autor armeni i es passa uns tres mesos en aquella antiga nació.

EL 'VIATGE A ARMÈNIA', traduït al castellà per Marta Rebón, és d'una bellesa literària immensa descrivint un petit país

que encara no ha paït, ni mai pairà, el genocidi que els turcs perpetraren als armenis l'any 1915. Una complicitat en el sofriment del poble armeni i el poble jueu es detecta en aquesta narració. Diu Grossman que en el segle XX la importància del caràcter nacional ha estat exagerada. Però, alhora, l'èxtasi nacionalista dels petits pobles oprimits sorgeix com un mitjà per defensar la dignitat i la llibertat. Afegeix, però, que el nacionalisme dels que ataquen i el nacionalisme dels que es defensen són molt semblants.

EN ELS SEUS PENSAMENTS quan arriba sol a Erevan, tres mil quilòmetres en tren des de Moscou, diu el que pensa perquè està convençut que aquelles reflexions no es publicaran mai. La llibertat nacional, diu, només pot triomfar si triomfa la llibertat humana. Veu la muntanya Ararat, que fou el lloc on Noè va tocar terra després del diluvi universal. Els ulls dels que van escriure la Bíblia van mirar aquella muntanya nevada, solejada, blava i blanca. Grossman es troba lluny del Moscou on Khrushxov és el successor de Stalin. Sembla que tot ha canviat però tot és igual. La llibertat la troba en aquest poble històricament amagat a l'Àsia Central, el primer sacsejat per les ignomíies del segle passat, endarrerit, pobre i oblidat en un dels confins de l'imperi soviètic. Sense entendre ni parlar la llengua armènia, entén la vida i el pensament dels camperols, la seva fe i cos-

“Escriu un fresc humà i històric actual de l'antiga Armènia

tums ancestrals, la grandesa de les converses íntimes entre persones que es troba pel camí. “Més d'un cop a la meua vida –escriu– he sentit horror, fins i tot terror i confusió. Vaig estar a la guerra, vaig creuar diverses vegades el Volga sota el foc de l'enemic, vaig caure a terra per les bombes dels avions nazis, sota el foc pesat de morters i peces d'artilleria...” però mai havia experimentat una paüra semblant a la d'aquell autobús nupcial en què formà part dels convidats a un casament als peus de la bíblica muntanya de l'Ararat.

GROSSMAN ESCRIU UN FRESC HUMÀ i històric actual de l'antiga Armènia. No és un llibre de viatges sinó un assaig gairebé espiritual en què la mirada sobre la vida ordinària de la gent es podria projectar arreu del món i en tots els temps. Mentre descriu el paisatge amb paraules que enalteixen les coses petites, les pedres tan omnipresents en tots els indrets, l'agricultura, els armenis murrís que desconfien de tothom, sap que està malalt i que té els dies comptats. Però segueix utilitzant la paraula com el pinzell d'un impressionista. No se li escapava res. I ho diu en llibertat, lluny de qualsevol censura, perquè no escriu per publicar sinó per buidar bondadosament el seu interior. L'autèntica germanat i els autèntics vincles entre persones, pobles i cultures no neix als despatxos o als palaus dels governadors, sinó a les petites llars, les isbes, als camins de l'exili, als camps de presoners i als quarters dels soldats. L'impressionen els temples de pedra construïts fa més de mil anys i descriu la petjada llunyana del cristianisme en una terra que abans de Noè fou pagana. Em quedo amb aquesta reflexió íntima en veure un poble que ha sofert: “El do suprem de la humanitat és la bellesa de l'ànima, la generositat, la noblesa i la valentia personal en nom del bé.”

De set en set

Matthew Tree

ACÍDIC

Ja se sap que a Anglaterra el mètode de protesta més popular contra els polítics d'ultradreta és el d'empastifar-los amb batuts. Doncs bé, fa poc l'humorista Jo Brand, a la Radio 4 de la BBC, va dir: “Per què es fan servir batuts quan es pot utilitzar àcid de bateria?” El públic en directe s'ho va prendre com un acudit provocatiu més, però hi havia polítics que creien que es tractava d'una incitació a la violència, fet que va tenir com a resultat un debat breu a la televisió i poca cosa més. Mentrestant, a l'Estat espanyol, l'editorial Comanegra ha publicat el còmic *On és l'Estel·la?*,

Arreu del món, la gent ni odia ni estima la policia

amb uns dibuixos del manacorí Toni Galmés que mostren les peripècies d'una noia que no es perd cap moment del procés, a l'estil de la sèrie *On és Wally?* (però per a adults, tal com s'especifica a la portada). Doncs bé, els sindicats de tots els cossos de policia espanyols –que tenen la pell molt més fina que la dels polítics anglesos, pel que es veu– han posat una denúncia contra el govern balear per haver subvencionat (parcialment) aquest llibre, que, diuen, “incita a l'odi contra la policia”, perquè hi surten alguns dibuixos de policies que s'estan passant sis pobles a l'1-0 (basats, tots, en unes fotos fefaents). Però: com es pot incitar a l'odi contra la policia, com si aquesta fos una ètnia o una tendència sexual? Arreu del món, la gent ni odia ni estima la policia: o bé la tem o bé la considera tan necessària com, de vegades, innecessàriament violenta. I, en aquest sentit, *Spain is not different*.

Sísif

Jordi Soler

Nacional

El cas Puig Antich arriba als EUA amb una tesi

Thomas Kozlowski analitza el cas del llibertari català executat com un trauma cultural

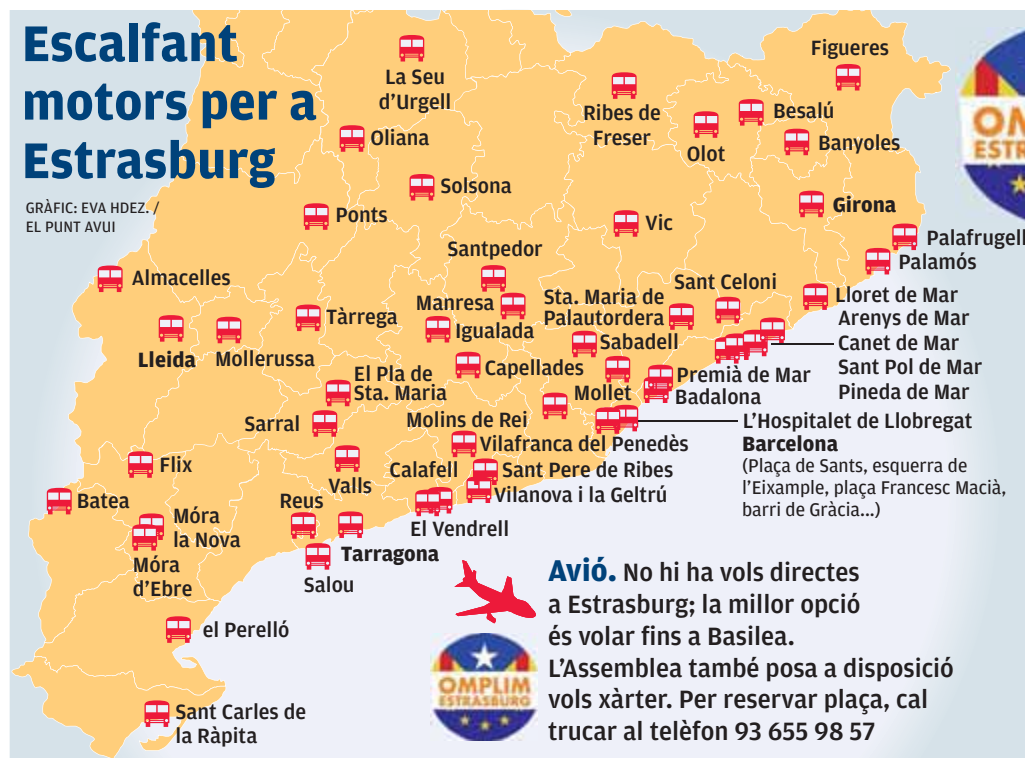
El Priorat no renuncia a ser patrimoni de la humanitat

Les institucions implicades en la idea potenciaran les parts febles de l'actual projecte

#CATALUNYALLIBERTAT

Escalfant motors per a Estrasburg

GRÀFIC: EVA HDEZ. / EL PUNT AVUI

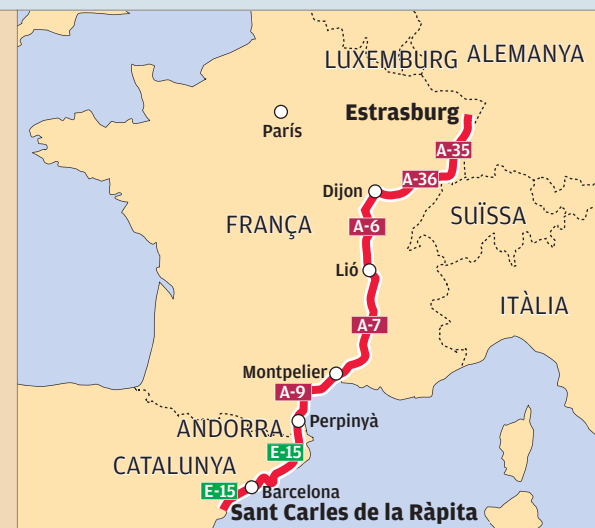

Com podem arribar-hi?

Autobús. Hi ha línies regulars que hi van, però algunes sectorials de l'ANC ja han anunciat que havien contractat autobusos per

anar-hi. El nombre de autobusos contractats té previst ampliar-se. En el mapa hem marcat alguns punts de sortida.

En cotxe hi ha uns 1.300 km aprox. entre Sant Carles de la Ràpita i Estrasburg per carretera. Es tardaria unes 12 hores aprox., per autopista. El cost estimat seria d'uns 200 euros aprox., entre peatge i benzina.

Cap a Estrasburg

PREPARATIUS • 53 autobusos confirmats i 40 més s'estan omplint de manifestants per reclamar els drets dels eurodiputats catalans davant el Parlament Europeu **ALTERNATIVES** • També es preveu important el desplaçament en vehicles privats

Xavi Aguilar
BARCELONA

A poc més d'una setmana de la manifestació de l'independentisme català davant el Parlament Europeu, la reivindicació a Estrasburg pren forma i es preveu massiva. La cita és el dimarts 2 de juliol, coincidint amb la sessió constitutiva de la cambra europea, per denunciar que Carles Puigdemont, Toni Comín i Oriol Junqueras no puguin exercir com a eurodiputats. L'ANC, que s'encarrega de la logística del trasllat de manifestants, ja tenia ahir a la tarda 53 autobusos plens i confirmats. La xifra final, però, creixerà perquè unes quaranta territorials en preparen d'altres i esperen omplir-los.

La protesta la convoca el Consell per la República i tindrà el format de concentració davant el Parlament Europeu. L'organització encara no ha pogut tancar l'escaleta definitiva de l'acte perquè, entre altres motius, el ple de constitució del Parlament Europeu encara no té hora oficial d'inici. Està clar que serà el dia 2, però el president Antonio Tajani encara no n'ha fet la convocatòria oficial. La intenció dels impulsors de la protesta és que el conjunt d'eurodiputats es trobin els manifestants catalans tant en el moment d'accedir al ple com si en surten durant la pausa per dinar.

Partint de la premissa que en altres ocasions el ple constituïu arrencava a les deu del matí, la convo-

"Anirem amb ells fins allà on calgui"

Més enllà de l'hora de la celebració, la sessió constitutiva del Parlament Europeu té altres interrogants per resoldre. Començant per la situació de Carles Puigdemont i Toni Comín, que no van poder recollir a Madrid l'acta d'eurodiputat mitjançant els poders concedits al seu advocat i continuen estudiant la manera de ser al ple del dia 2. La condició d'exiliats els permetrà

catòria s'ha fixat per a una hora abans. Al pont Joseph Bech s'instal·larà un escenari on es preveu que hi haurà diferents actuacions musicals per dinamitzar l'espera fins al gruix de l'acte, que tindrà lloc durant la pausa per di-

anar a Estrasburg i, com a mínim, participar en la protesta. En canvi, la situació d'Oriol Junqueras és diferent. El Tribunal Suprem no li va permetre sortir de la presó per recollir l'acta d'eurodiputat, un tràmit que sí que li va concedir per al Congrés, i si els recursos dels seus advocats no tiren endavant, l'exvicepresident no podrà ser al ple de constitució. "La injustícia és

denunciar la injustícia de la seva situació i deixar en evidència la vulneració dels seus drets polítics i dels gairebé 2,3 milions de persones que els van escol·lar com a representants. Entre els organitzadors hi ha certa inquietud da-

flagrant i ens mobilitzarem amb ells a Estrasburg i allà on calgui", deia ahir un maresmenc que va votar Junqueras i que preveu ser a la protesta. La manifestació també vol visibilitzar la situació dels presos polítics i exigir a l'Estat que compleixi la resolució del grup de treball de detencions arbitràries del Consell de Drets Humans de l'ONU i alliberi els presos polítics.

denunciar la injustícia de la seva situació i deixar en evidència la vulneració dels seus drets polítics i dels gairebé 2,3 milions de persones que els van escol·lar com a representants.

Entre els organitzadors hi ha certa inquietud da-

vant del fet que Tajani no hagi convocat el ple encara. No es descarta que canviï l'horari habitual de la sessió per evitar la coincidència amb la concentració independentista. En tot cas, des del Consell per la República es creu que, si es donés el cas, hi hauria marge de maniobra per, com a mínim, fer coincidir la protesta amb l'arribada dels eurodiputats.

Desplaçament complicat

A diferència de les manifestacions recents a l'estranger (el desembre del 2017 a Brussel·les i el març passat a Madrid), la connexió amb Estrasburg no és senzilla. Des de Catalunya no hi ha vols directes a la ciutat francesa i ja no queden places en els vols regulars que aterren

L'APUNT

El món ens mira, encara que de reüll

Ferran Espada

Una de les grans lliçons del procés de l'1-O és que la comunitat internacional no reacciona de manera contundent i decidida quan un estat com l'espanyol vulnera drets fonamentals. Però això no vol dir que no ens mira, vol dir que ho fa però de reüll. I ara s'han obert dos fronts internacionals de primera magnitud que captaran tota l'atenció. El del Parlament Europeu amb

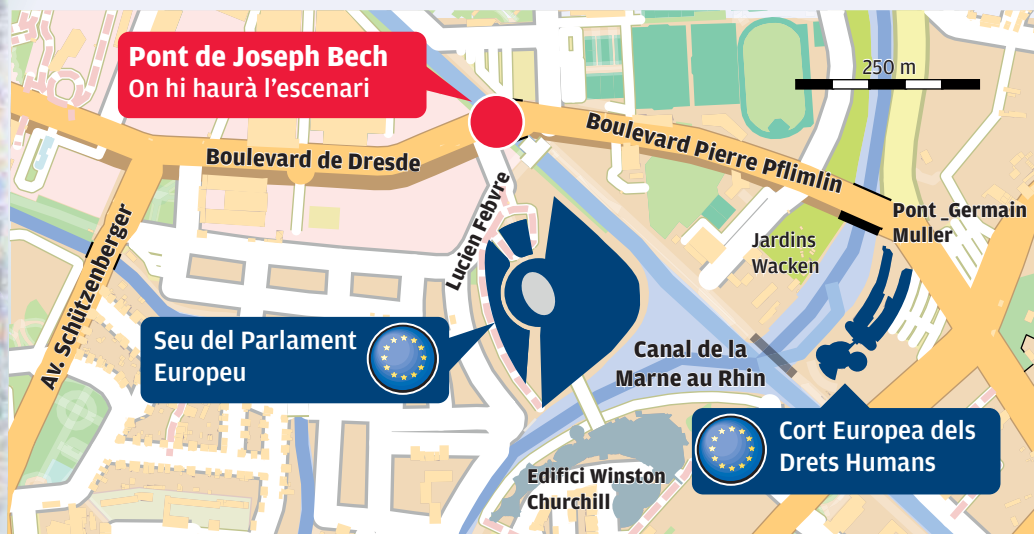
l'escàndol dels tres eurodiputats vetats per Madrid. Cal fer molta força el dia 2 de juliol a Estrasburg amb una gran manifestació de suport. I la trinxera jurídica a l'ONU que interpel·la de manera molt directa Madrid sobre els presos polítics. Les institucions internacionals no donaran la independència a Catalunya, però el nerviosisme dels poders de l'Estat és evident.

El punt de trobada

La primera convocatòria serà a les nou del matí per acompanyar els eurodiputats quan entrin al Parlament Europeu. Cap a les 12 del migdia començarà l'acte central en

un escenari que s'instal·larà al pont de Joseph Bech, cantonada amb Rue Lucien Febvre, davant de l'Eurocambra, intentant coincidir amb el descans parlamentari.

burg

en aeroports propers com Basilea, Luxemburg, Stuttgart, Frankfurt o Baden-Baden. L'ANC ha contractat i omplert ja un vol xàrter per viatjar en el dia i en té un altre d'obert que espera completar els pròxims dies. El bitllet s'enfila a gairebé 500 euros.

Com que el trajecte en tren també resulta llarg i limitat, la carretera s'articularà com la solució més viable per a la majoria dels manifestants, ja sigui en els autobusos organitzats o en vehicles particulars. Diferents seccions territorials de l'ANC han

organitzat el desplaçament. Algunes ho fan en el dia i d'altres inclouen una nit d'hotel per aprofitar una mica més l'estada, ja que el trajecte és llarg: més d'un miler de quilòmetres. Els preus, per tant, varien segons el cas: se'n poden trobar per menys de 100 euros i per més de 200.

A Barcelona ja hi ha un grapat d'autobusos plens que sortiran des de diversos barris, però altres localitats amb molta menys població també estan molt mobilitzades. És el cas de Tàrraga, que ja ha omplert cinc autobusos, o Vic i Berga, que en tenen tres. No només les principals ciutats de l'àrea metropolitana

na estan preparant la marxa. De fet, pràcticament des de totes les comarques hi ha autobusos programats o en preparació. Fins i tot des del País Basc també es contribuirà a eixamplar el suport humà a la manifestació.

L'ANC confia que la xifra d'autobusos que duran manifestants a Estrasburg creixerà més enllà dels 53 actuals, però no es creu que arribi al centenar. En qualsevol cas, sí que es considera probable que hi hagi molts manifestants que s'organitzin per anar en vehicles propis i aconseguir tenir de groc, un cop més, el cor d'Europa. ■

Les dades

93

autobusos, entre els ja confirmats i els que estan en preparació, podrien dur els manifestants a Estrasburg.

2

manifestacions ha fet l'independentisme a l'estranger els últims mesos: a Brussel·les, el desembre de 2017 i a Madrid, el març passat.

110

euros és el preu orientatiu més habitual dels desplaçaments que organitza l'ANC en autobús. Amb nit d'hotel pot arribar a costar el doble.

45.000

persones es van manifestar a Brussel·les, segons la policia local, en defensa dels presos polítics amb el lema 'Desperta, Europa'.

Nou T-Cross

Pròximament a Autopodium.
#MoreThan1Thing

Gamma del nou T-Cross de 110-169 kW (de 150 a 230 CV).
Emissió de CO₂ (g/km): de 152 a 206 (NEDC: de 123 a 173). Consum mitjà (l/100 km): de 5,8 a 9,1.

Volkswagen

VOLVIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

La batuta Boye

FET • L'advocat de Puigdemont sosté que el jurament de la Constitució no és necessari a Europa i que els eurodiputats ja gaudeixen d'immunitat des de la proclamació **MÉS** • Acusa l'Estat de parar trampes i de defugir una realitat que acabarà al Tribunal de Justícia de la Unió Europea

Emma Ansola
BARCELONA

L'advocat Gonzalo Boye continua de *bolos* amb la presentació del llibre *Ahí lo dejo*, amb un èxit notable de públic allà on va. Minuts abans d'un nou acte, podem parlar-hi una estona breu per telèfon. Boye té interès a deixar clar "la trampa" de l'Estat arran del sorgiment d'un nou problema jurídic-polític: el jurament de la Constitució per obtenir l'acta d'eurodiputat a què obliga la Junta Electoral Central d'acord amb la Loreg i la immunitat parlamentària.

Pel que fa a la primera discussió, Boye és taxatiu: "No hi ha cap jurament específic, a Europa no existeix cap fórmula,

reclamar-ho és il·legal", sentència aquest advocat, que demana que no s'entri en una discussió a partir d'un relat fictici que, segons considera, ha creat l'Estat espanyol amb l'únic objectiu d'evitar la internacionalització del conflicte i poder empresonar Carles Puigdemont i Toni Comín. "Estem davant d'una situació nova perquè Espanya està forçant les lleis europea i espanyola fins a límits insospitats", assegura. No existeix cap país de la Unió Europea que demani cap tipus de jurament de res perquè això, reitera, "és contrari al dret de la Unió Europea". Ara bé, segons Boye, quan no existeix previsió normativa es pot optar per aplicar l'analogia, motiu pel qual es va escollir el jurament per poders tal com

ja recull el reglament del Senat i ja s'ha fet més d'una vegada a la cambra alta. Concretament, la senadora Marta Pascal ha emprat la fórmula d'acatar la Constitució davant notari en dues ocasions, si bé és cert, com puntualitza ella mateixa a aquest diari, que va ser també la política catalana qui de manera presencial va presentar l'acta notarial a la cambra.

Però no és únicament la petició d'un jurament presencial de la Constitució el que enutja Boye, sinó també quan es parla de la immunitat de què gaudeixen els eurodiputats i que, segons el parer de l'advocat, s'obté des del moment de la proclamació dels resultats. És per aquesta raó que no dubta a assenyalar que "Junqueras està segrestat".

L'advocat Gonzalo Boye, en una imatge d'arxiu, en una entrevista a El Punt Avui Televisió ■ JOSEP LOSADA

"El més rellevant de tot és la proclamació, que ja es va produir", reitera, i hi afegeix: "Si no hi ha immunitat com proclamen, per què no cursen una altra vegada l'euroordre?" Això comportaria, però, que fos un jutge europeu qui determinés si existeix immunitat o no. Darre-rament i com a persona activa que és a les xarxes, Boye ja

apunta que el problema es resoldrà al Tribunal de Justícia de la Unió Europea. Amb tot, caldrà abans fer una parada a la cambra europea, que haurà de donar alguna resposta a la situació dels tres eurodiputats catalans, i veure com s'afronta la sessió constitutiva del Parlament Europeu el pròxim dia 2 de juliol. ■

180521-1129820

soluciones energéticas

Reformes integrals, calefacció, fontaneria,
electricitat, aire condicionat, gas, energia solar

QUALITAT DE SERVEI

Truca'ns al

93 795 89 87

www.solucionesenergetiques.cat

VOL VIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

Emmerson vol que es castigui Espanya perquè ignora l'ONU

■ L'advocat de Junqueras, Sànchez i Cuixart reacciona a la negativa de l'Estat a tenir en compte l'informe que censura la presó preventiva ■ Reclama activar una moció de censura contra Madrid

L'advocat Ben Emmerson amb la seva col·lega Rachel Lindon en una roda de premsa celebrada a Londres el maig passat ■ ACN / ARXIU

Redacció
BARCELONA

L'advocat Ben Emmerson, defensor d'Oriol Junqueras, Jordi Sànchez i Jordi Cuixart, ha reclamat "una investigació exhaustiva i independent" i impulsar "una moció de censura" contra Espanya al Consell de Drets Humans de l'ONU a causa de "clares violacions dels principis fundacionals". Així s'expressa el lletrat britànic dels tres líders inde-

pendentistes en un escrit dirigit al grup de treball sobre Detencions Arbitràries de l'ONU, segons informa l'agència Efe

Aquest grup de treball va qualificar d'"arbitrària" la privació de llibertat dels tres líders independentistes, per la qual cosa el seu advocat va reclamar a Espanya la seva excarceració. El govern espanyol, per la seva banda, va remetre una carta a l'alta comissionada de l'ONU per als Drets Humans, l'expres-

sidenta xilena Michelle Bachelet, per expressar el seu malestar pel contingut de dit informe i va instar l'ONU a revisar aquest document perquè considerava que conté "errors i distorsions".

A més, Espanya considera que "hi ha un conflicte d'interessos" entre dos dels cinc membres del grup de treball –la inhabilitació dels quals va demanar formalment– i l'advocat britànic, que va formar part d'altres òrgans simi-

lars de drets humans de l'ONU en què va treballar amb tots dos en almenys dues causes.

Per a Emmerson, les "infundades" al·legacions presentades pel govern espanyol van ser només "una cortina de fum" per "restar valor" a la labor desenvolupada per aquest grup de treball.

Es tracta, al seu parer, d'"un abús extraordinari dels mecanismes de protecció de drets humans de les Nacions Unides que

pulació deliberada i deshonesta" que resulta "incompatible" amb l'article dos de la Carta de les Nacions Unides. Aquest és un "ultratge" a l'ONU que, sosté Emmerson, ha de ser portat "immediatament" al relator especial sobre la independència dels jutges i advocats i al relator especial sobre la protecció dels defensors dels drets humans, a més de ser inevitablement "rebutjat el més ràpidament possible".

"La conducta d'Espanya és una ofensa directa a la suposada bona fe que està destinada a sustentar la feina del propi Consell de Drets Humans", assenyalava el text, que titlla els fets d'"un acte de greu corrupció política".

Emmerson acusa així mateix el govern d'haver filtrat el citat informe als mitjans de comunicació, una cosa que segons el seu parer és "joc brut", i critica el Tribunal Suprem per no haver pres en consideració l'escrit per posar en llibertat els presos. Els jutges van afirmar que l'informe conté "afirmacions extravagants, que no tenen tota lògica i d'impossible encaix en el nostre sistema processal".

L'advocat demana al grup de treball que faci arribar la seva carta a l'Alt Comissionat per als Drets Humans, al relator especial sobre la protecció dels defensors dels drets humans i a la presidència del Consell de Drets Humans. Reclama, així mateix, que es publiqui ja l'informe sobre els casos d'altres independentistes presos, i es refereix en concret als casos de Joaquim Forn, Josep Rull, Raül Romeva i Dolors Bassa. ■

La frase

“La conducta d'Espanya ofèn la bona fe que sustenta la feina del Consell de Drets Humans”

Ben Emmerson
ADVOCAT

exigeix una acció immediata en forma d'una reprimenda formal al govern d'Espanya" a causa que aquesta és "una mani-

Torra crida en el sopar groc de Girona a respondre la sentència

Redacció
GIRONA

El president de la Generalitat, Quim Torra, va demanar ahir que la ciutadania, les institucions i les entitats liderin conjuntament amb el govern la "resposta de país" que considera que s'ha de donar després de la sentència del

Tribunal Suprem per l'1-O. Torra va fer aquesta crida en un multitudinari sopar groc organitzat per l'ANC i celebrat al Palau de Fires de Girona amb l'assistència d'unes 250 persones. El president, que va enviar un missatge gravat per la impossibilitat de participar en l'acte, va assenyalar que es tractarà

d'un moment "decisiu" i va aprofitar per reclamar la "màxima unitat" de l'independentisme. "El que necessitem és justícia, i sabem que a Espanya no en trobarem", va reblar el president.

Carles Puigdemont també hi va ser present mitjançant un altre vídeo en què l'expresident a

l'exili va intensificar la crida a la ciutadania a mobilitzar-se. Puigdemont va deixar clar que els independentistes no es rendiran i continuaran lluitant "on faci falta" per la llibertat dels presos i el retorn dels exiliats. L'àpat del sopar va anar a càrrec d'Ada Parellada, conjuntament amb Toni Batllori. ■

Una de les taules del Palau de Fires, on es va celebrar el multitudinari sopar groc ■ ACN

VOL VIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

El cas Puig Antich arriba als EUA amb una tesi doctoral

■ El treball de Thomas Kozlowski analitza el cas del llibertari català executat el 2 de març del 1974 com un trauma cultural ■ La investigació analitza obra coneguda i textos inèdits sobre Puig Antich

L'esperança del condemnat a mort, tríptic de Miró que s'exposa a la fundació que porta el seu nom, i l'autor del treball, Thomas Kozlowski ■ J. RAMOS / ARXIU / EPA

Jordi Panyella
BARCELONA

El cas Puig Antich, construint un trauma cultural. Un treball d'investigació amb aquest títol ha servit al novaiorquès Thomas Kozlowski per assolir, recentment, el grau de doctor en filosofia i llengües hispàniques per la Universitat Stony Brook. Com el seu títol indica, la tesi doctoral és una capbussada fins al moll de l'os en l'abundant producció cul-

tural que ha generat el cas de l'execució del jove llibertari Salvador Puig Antich, el 2 de març del 1974. Kozlowski analitza des dels més recents treballs periodístics i historiogràfics, que revisen el cas des d'una perspectiva jurídica i política, passant per obres tan conegudes com eara l tríptic que li va dedicar Joan Miró fins a escrits inèdits produïts des de sectors de l'anarquisme català, propers ideològicament a la figura

de Puig Antich.

Com explica Adrián Pérez Melgosa, professor associat de la universitat pública de Nova York i un dels membres del comitè d'avaluació, es tracta "d'una crònica de l'evolució de la memòria del cas Puig Antich", i destaca que és una obra "molt documentada" i amb un elevat esperit crític. Des de la perspectiva d'aquest professor novaiorquès, "més enllà de denunciar la progressiva desaparició de

la memòria de l'anarquisme de Puig Antich, la tesis de Kozlowski fa una crònica de les transformacions d'aquesta memòria al llarg del temps i en diverses geografies amb especial atenció a la forma com el cas Puig Antich ha servit de punt d'atenció per donar expressió als traumes històrics del nacionalisme català".

El treball analitza des d'articles periodístics, com ara el que relata l'acte de la posada de la làpida al

nínxol, quatre anys després de l'enterrament, fins al significat simbòlic de la cançó *A Margalida*, de Joan Isaac, o l'obra dels Joglars *La torna*.

Del garrot vil

L'autor del treball va conèixer el cas de Salvador Puig Antich el 2013 a través d'una lectura sobre les últimes execucions amb el mètode del garrot vil, mentre cursava els seus estudis de llengües hispàniques. Després d'una

prospecció inicial, de seguida es va interessar pel fons del tema. En el transcurs de l'elaboració de la tesi, Kozlowski va fer dos viatges a Barcelona que li van permetre entrar en contacte amb l'univers simbòlic de Salvador Puig Antich, a través de la consulta directa d'arxius i fons documentals i amb els protagonistes reals de la història, com ara els familiars del jove llibertari.

De la seva aproximació a la realitat del cas, Kozlowski en ressalta fins a quin punt li ha cridat l'atenció "el rebuig del govern espanyol a mirar enrere" per fer justícia en un cas que va ser manipu-

La frase

“La cultura dominant troba en Puig Antich un emblema dels traumes passats del nacionalisme català”

Thomas Kozlowski
DOCTOR EN HISPÀNIQUES

lat judicialment des del minut zero per policies i jutges.

En el terreny de les valoracions, Thomas Kozlowski considera que "Catalunya no ha superat el trauma cultural provocat per l'execució, però moltes persones dirien que això és típic dels traumes culturals que, malgrat que es poden quedar adormits o actius, mai no desapareixen". "No obstant això, els diferents significats atribuïts a la figura Puig Antich (anarquista, catalanista, entre altres) mostren que la seva execució va deixar una marca indeleble en la identitat cultural catalana", hi afegeix. ■

Bosch veu "camp obert" a Mèxic per a Catalunya

Redacció
CIUTAT DE MÈXIC

El conseller d'Acció Exterior, Alfred Bosch, ha fet un balanç positiu del seu viatge a Mèxic afirmant que "més que obrir escletxes" ha trobat "camp obert" de gent que "entén la realitat catalana". En el viatge que va finalitzar

ahir, Bosch va anunciar l'obertura d'una delegació permanent del govern al país, que hauria de ser reallat en alguns mesos. Segons Bosch, l'anunci de l'obertura d'una delegació s'ha rebut amb alegria. "La cosa promet perquè estem segurs que la relació que ara comencem a intensificar ho farà més a partir

d'una oficina", va dir.

En fer balanç dels sis dies de viatge, el conseller es va mostrar "sorprès" de "fins a quin punt" principis com la democràcia o el dret a l'autodeterminació "són molt clars" per als mexicans. A Mèxic, Bosch va deixar el missatge que la colonització era una "barbaritat històrica" que calia

superar "sense cap mena de complex". Per aquest motiu va demanar perdó als representants dels pobles indígenes, pels abusos comesos pels conqueridors, un pronunciament pel qual el ministre d'Extérieurs espanyol, Josep Borrell, va assegurar que "no tenia sentit del ridícul".

Bosch, que s'ha reunit amb parlamentaris dels principals partits polítics, organitzacions, *think tanks* i la comunitat catalana a Mèxic, va resumir el viatge afirmant que és el primer pas d'un camí que serà "llarg i productiu". ■

Alfred Bosch visita la casa de cultura i museu coneguda com a Capella Alfonsina a Ciutat de Mèxic ■ ACN

VOLVIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT**ELS NOSTRES AJUNTAMENTS**
BERGA

Montse Venturós

Alcaldesa de Berga (CUP)

“La repressió és implícita en la lluita contra l'Estat”

1-0 • “Si volem exercir el dret a l'autodeterminació, de presos, exiliats i represaliats n'hi haurà més; no podem tancar-nos només en la lluita per alliberar-los” **26-M** • “Cal fer autocrítica, la CUP ha destinat esforços a l'àmbit parlamentari que haurien d'haver estat per al local”

Joan Rueda
BERGA

La CUP ha obtingut vuit regidors, guanyant-ne dos més respecte a l'any 2015, mentre que els resultats catalans han estat dolents. A què ho atribueix?

Ens han premiat haver estructurat l'Ajuntament. L'Ajuntament patia un estancament estructural i econòmic, l'endeutament estava per sobre del 100%, amb un deute de més de 20 milions d'euros. Rebaixar el deute era una necessitat per poder seguir treballant. Aquesta feina, àrdua, s'ha fet i ha permès començar a caminar. Després de quatre anys de política més silenciosa, més de despatx, és un vot de confiança per aquestes polítiques de transformació de les quals hem posat la base però que no s'han pogut veure.

I com s'ho han fet per rebaixar el deute de 20 a 12 milions en quatre anys?

Tot això va començar fa quatre anys, quan vam fer la primera compra: per un llum led per al polígon ens van demanar 500 euros. “Com pot ser aquest preu per una bombeta?”, ens vam preguntar. I el proveïdor ens va dir que si li pagàvem a 700 dies ell ja hi incorporava els interessos de demora... Ens vam adonar que era la pràctica habitual. L'1 de juliol del 2015 vam decretar que no pagaríem res que no haguéssim comprat nosaltres i que pagaríem les factures anteriors amb l'estalvi que generàvem pel fet de no tenir

interessos de demora. Quan vam entrar teníem 2,8 milions en factures a proveïdors pendents de pagament i, amb aquest criteri de pagar només el que demanàvem de nou i pagar a 30 dies, vam poder fer una bona caixa d'estalvi. El setembre del 2018 vam poder fer efectiu el pagament dels 2,8 milions d'euros. I, a més, contenció en la despesa, és clar. Vam detectar pagaments de serveis municipals en instal·lacions que estaven en desús, algunes factures duplicades... També ens vam trobar que l'anterior equip de govern havia demanat una carència en els crèdits ICO. I ara ens toca a nosaltres pagar 2,5 milions d'euros anuals i, a més, el juliol del 2015, també quan just havíem entrat, la Generalitat ens requeria un deute d'1,2 milions d'euros per un aval que havia fet l'Ajuntament a una empresa privada feia més de deu anys... Hi havia un seguit de despropòsits econòmics i de mala gestió que hem hagut d'arreglar. Avui dia, el deute és d'11,8 milions i ens queden crèdits per pagar fins al 2022. A partir d'aquell any aquests 2,5 milions d'euros que anualment fem servir per pagar interessos a bancs i caixes pels crèdits ICO es podran destinar exclusivament a la ciutat.

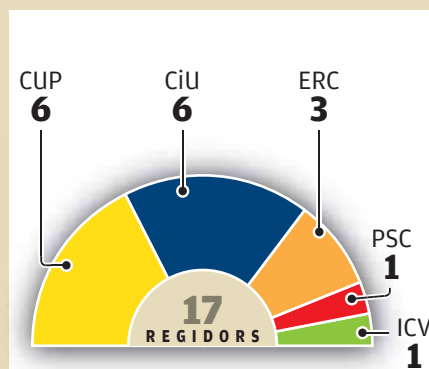
I com es va arribar a aquesta situació?

Jo crec que mai es va posar mà a la caixa; era la situació de desídia, clàssica, d'una classe política acomodada durant dècades. I ara, els que estem al capdavant dels ajuntaments, i ara no parlo només de Berga, en patim les conseqüències. Hi

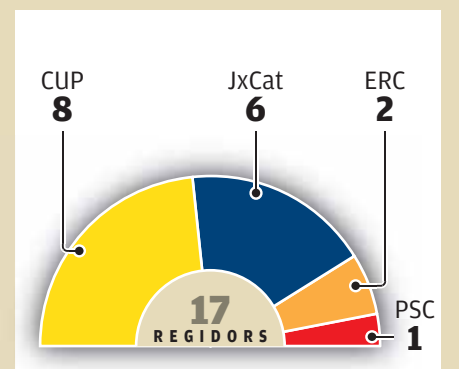

AJUNTAMENT DE BERGA

2015

2019

ha hagut un desgavell de pseudocorrupció que ens ha generat unes limitacions legals que ara patim els ajuntaments.

Com deïem, els resultats de la CUP en l'àmbit nacional no han estat pas bons.

Cal fer autocrítica. S'ha destinat una multitud d'esforços a l'àmbit parlamentari que s'haurien d'haver destinat a l'àmbit local. El nostre cavall de batalla són els municipis i hem trobat a faltar això. Les polítiques municipals reverteixen, i molt, en la vida de les persones i jo crec que la CUP ha de centrar-se molt en aquest àmbit, en generar unes sinergies que acompanyin els municipis per treballar en unes polítiques de ruptura i transformació, perquè, a més, la gent no s'ho pensa, però els municipis tenen molta més capacitat per generar sobirania que qualsevol Parlament del Principat.

Aquí sí que podem fer accions per dignificar la vida dels nostres veïns i veïnes.

Moltes vegades no tenim competències, però si ens introduïm en les contradiccions que genera el propi sistema podem trobar esclatxes, per exemple en el tema fiscal, que podem fer el cobrament de qüestions impositives per calaixos de renda. I això potser ho fem a Berga i no a Navàs, però és que ara tampoc es fa al Parlament. Aquests espais s'han de reforçar. Quan parlem d'autodeterminació, no parlem només de la territorial.

Què vol dir?

Ara, per exemple, està sobre la taula una llei per privatitzar la cura de les persones, promociada per ERC, l'anomenada llei Aragonès. Doncs la nostra feina ha de ser vetar l'entrada de polítiques neoliberalis als ajuntaments. A la CUP el que

El Casal Panxo li marca el camí

Montse Venturós (Berga, 1985) va ser investida alcaldessa de la capital del Berguedà l'any 2015, després de ser la llista més votada però empata- da amb l'antiga Convergència i gràcies al fet que la resta de grups no van voler, o poder, sumar en contra seva. L'octubre del 2018 va ser inhabilitada per sis mesos per haver-se negat a treure l'estelada del balcó de l'ajuntament. Una estelada que toca en la fotografia de la plana següent. L'entrevista s'ha fet en plena setmana de la Patum, "la pitjor setmana de la meua vida", diu rient. Venturós destaca que ha estat marcada per la seva militància al Casal Panxo, iniciada l'abril de l'any 2000. A més, és voluntària de l'Escola de Pastors de Catalunya, durant dos anys va ser membre del consell de redacció del diari 'L'Accent', forma part de la Lliga dels Drets dels Pobles i ha participat en la campanya 'Txetxènia per a la defensa dels drets humans al Caucas Nord'. També està molt implicada en els moviments de recuperació de la memòria històrica.

dies, entén els pactes entre ERC o Junts i el PSC?

No. I la CUP també ho ha fet...

A Sant Cugat del Vallès.

Sí... Mira, la realitat local de cada municipi l'ha d'explicar cada municipi, jo no puc entrar-hi. Però nosaltres sí que vam dir que a Berga no pactaríem amb el PSC. A Berga som 16 de 17 regidors independentistes i és diferent.

Aquest serà el mandat de la remunicipalització de l'aigua?

Sí. La concessió a Sorea s'acaba l'any 2023 i ja vam plantejar que el mandat anterior era per fer l'estudi, ja que en la situació econòmica en què estàvem el rescat era inabastable. Fa un any vam iniciar una auditoria, de tots els actius, les inversions de l'Ajuntament o de l'empresa, i estudiar com es fa la gestió i des de quin departament municipal.

I s'aturaran aquí?

En el mandat passat ja vam remunicipalitzar el servei de neteja dels edificis municipals i penso que hauríem de fer passes en la del manteniment de l'enllumenat, la recollida de brossa, el cementiri municipal o la neteja viària.

Parlant de recollida de la brossa: fa quatre dies que fan el porta a porta i els resultats són extraordinaris.

Estem supercontents. És una tasca que du a terme el Consell Comarcal i hem aconseguit passar de reciclar el 23% a més del 80%.

I ara, què més cal fer?

Reduir la generació dels residus. Cal buscar mecanismes, com ara la vaixela reutilitzable que hem comprat per deixar a les entitats. Cal canviar el xip. Des que va entrar en vigor el porta a porta, molta gent va amb *tuppers* a les botigues, per exemple.

Com passa en moltes altres capitals, el Barri Vell està degradat. Quines accions hi duen a terme?

El nostre Barri Vell té un problema important que no compartim amb altres: era un barri pobre i, per tant, no té construccions de pedra, com Solsona, sinó més dèbils, de pedra i sorreta, i es desfà. I després la problemàtica que passa arreu, que durant la bombolla els fons voltors van intentar apropiarse'n i amb la punxada van desaparèixer i van deixar el barri penjat. Tenim un munt de declaracions de ruïna on no podem parlar amb la propietat, tenim propietats a nom de set bancs diferents, francesos, holandesos, alemanys... Hem hagut d'executar declaracions de ruïna amb fons propis de l'Ajuntament... Una altra cara de l'estafa de la banca.

I què estan fent per revertir-ho?

Hem reduït un 50% tota la matèria impositiva. Hem constatat que hi ha voluntat d'anar-hi a viure. Fa sis anys hi vaig anar a viure jo, i érem cinc. Ara fa un mes vam crear una associació de joves i ja són 67. Per tant, hi ha la voluntat de voler tirar endavant coses, fora de l'Ajuntament. I l'Ajuntament, a més, ha mogut tot l'àmbit cultural per intentar pujar-lo

ens ha mancat ha estat això. És evident que el país ha viscut el que ha viscut aquests dos anys, i que calien uns esforços en l'àmbit parlamentari, però –i això ja es va alertar– els municipis també eren peça clau per a la construcció de la República i no només per a una *performance* amb les vares al Parlament. Podríem haver fet efectives moltes més coses des dels municipis.

L'error ja és presentar-se a les eleccions al Parlament?

Jo mai hi vaig apostar. El meu vot mai va ser positiu. Ara, jo soc assembleària i si la majoria ho decideix, ho respecto. Ara, això també ha portat coses positives, com ara fer visibles moltes lluites del carrer que eren invisibles, posar llums i taquígrafs... La CUP hi ha dut la imatge d'una esquerra amb principis rupturistes i no la clàssica socialdemòcrata.

Als municipis on han repetit els ha anat millor que als llocs on els caps de llista eren nous. Pensen canviar això?

D'una banda, quan una persona entra a treballar en l'àmbit institucional, és possible que es vagi acomodant, i per això algú ho ha de vetllar i per això els vuit anys als municipis i quatre al Parlament. El tema dels lideratges no hauria d'afectar tant si s'hagués assumit que la política no s'ha de professionalitzar, si s'hagués entès que això no va de Montse Venturós, de David Fernández, de Pere Aragones, de Marta Rovira..., sinó que va d'un projecte col·lectiu. Falta cultura política

Per recuperar l'esperit de l'1-0 cal tornar a lluitar, amb un horitzó clar i sabent que l'Estat espanyol no vol dialogar

de carrer. La Montse Venturós pot ser l'alcaldessa de Berga, però sense les 162 persones que treballen a diari en aquest ajuntament seria incapaç de tirar res endavant.

S'ha perdut l'esperit de l'1-0?

Completament.

I què hem de fer?

S'estan fent passos enrere d'una manera increïble, jo no ho comprenc. No sé quines polítiques està tirant endavant aquest govern per fer efectiu aquest mandat. No ens podem acomodar en l'àmbit de la repressió. Si pretenen exercir el dret a l'autodeterminació, de presos n'hi haurà més, hi haurà més exiliats i més persones represaliades. Per tant, tancar-se en l'àmbit de la repressió i la defensa acèrrima perquè les persones surtin de la presó, és tancar-se a una part de la lluita. Tot això és implícit en la lluita contra un Estat i més contra un Estat

com l'espanyol, amb la seva demagògia, la seva toxicitat putrefacta, un règim del 78 que ho sustenta tot... I també hi ha una part de *llirisme*. Per recuperar l'esperit cal tornar a lluitar, però veient que tenim un horitzó clar, que aquest dret a l'autodeterminació es podrà fer efectiu, i no reiterant mandat rere mandat, legislatura rere legislatura, que el que cal és dialogar amb l'Estat espanyol. L'Estat espanyol no vol dialogar i, per tant, s'han de generar camins d'autonomia i sobirania propis que ens permetin desenvolupar polítiques pròpies. Quan parlem d'autodeterminar-nos, no parlem només de separar-nos d'Espanya: vol dir també que els serveis públics estiguin a les nostres mans. Ens venen el país i volen ser independents? De veritat que ERC ens planteja una llei d'externalització dels serveis de cura a les persones i ens parla d'autodeterminació?

En el darrer mandat va governar en solitari. Entenc que aquest encara més.

Sí. A mi m'agrada poder negociar cada tema. Iestic contenta de no haver obtingut la majoria absoluta per això, perquè no tenir-la t'obliga a haver de parlar amb la resta, i això és molt positiu. La línia la marca qui mana, òbviament, però no vull fer res sense haver-ho parlat abans amb la resta. Plantejo un mandat així, en positiu, i hi crec perquè hi ha molta gent nova amb moltes ganes de treballar, tinc un bon pressentiment.

I respecte al que s'ha vist els darrers

VOL VIURE EN #CATALUNYALLIBERTAT

cap al Barri Vell: nits musicals a les places, teatre, afavorir les festes veïnals... La idea és omplir les places de vida.

Al programa electoral parlem que cal promoure el decreixement econòmic. Com es fa això?

Un exemple, per entendre'ns: quan treballem en l'àmbit del polígon industrial de La Vallan i parlem de decreixement, volem dir que no podem sustentar tota l'economia en una sola activitat.

Es refereix a l'agroalimentària?

Ara sí. Nosaltres som, tots, nets de miners i filadores. Quan es va perdre això, d'una manera obsessiva, s'ha volgut, des del sector polític, tirar cap al model de turisme i serveis, quan sabem que els llocs de treball d'aquest sector són de poca qualitat, de temporada, precaris... Nosaltres creiem que s'han de buscar motors econòmics potents, diversificats, que ens permetin tirar endavant una economia diversificada i no de creixement en un únic sector. Per això hem treballat en l'àmbit primari, hem tirat endavant el projecte Primer Sector Berguedà. Aquest projecte impulsa la producció agrícola i ramadera de la comarca. Si generem massa laboral al camp, cooperatives, i acabem amb producte de km 0 a les escoles, ja hauréu fet molt.

Berga té un 20% d'habitatges buits.

Sí, és molt bèstia. Al Barri Vell hi havia 90 cases fantasma fa quatre anys. Noranta cases de dos o tres o quatre pisos... I tenim urbanitzacions buides. És un despropòsit absolut.

I teniu eines per lluitar-hi?

És superdifícil com a ajuntament poder afrontar situacions així. I més quan no es permet regular el preu dels lloguers. No pot ser que l'Estat i la Generalitat no estiguin fent res per donar-nos eines per lluitar contra l'especulació. És que no hem après res?

És curiosa la quantitat de punts del seu programa electoral que parlen de mobilitat...

Saps què passa?, que aquí molta gent va amb el cotxe al cul. Els pares duen els nens a l'escola amb cotxe! I, és clar, hi ha problemes de mobilitat. A l'ajuntament fem accions, com ara que els treballadors es moguin en bicicleta. Cal revertir aquesta situació.

És a dir, que a Berga també esteu a favor de limitar l'ús del cotxe?

Clarament. Ara, per exemple, hem canviat totes les línies del bus urbà. Hi havia una sola línia i ara n'hem fet set de diferents: quatre van a les escoles i una altra, per exemple, connecta Avià i Cal Rosal. Això facilita la mobilitat, els pares i mares poden acompanyar els nens amb el bus, i gratuïtament. Cal incentivar que s'usi menys el cotxe privat.

També preveieu refer el pla general, que ha quedat obsolet.

Sí, tenim un pla general del 2005 que ja tocaria que s'hagués renovat. Es va fer en un moment de bombolla immobiliària i es preveia que l'any 2020 Berga tingués 26.000 habitants. La realitat és que avui som 16.000. Hi ha 27 plans de millora urbana. Quants se n'han executat? Zero.

J.R.

Si hi ha eleccions, mantindré l'estelada. No puc fer una altra cosa, va ser un acord de ple i no em veig legitimada a no fer-ho

I amb quins criteris el volen refer?

Cal créixer endins. En aquesta campanya, Junts per Catalunya parlava d'arribar als 20.000 habitants per rebre més diners de l'Estat... Ja, però, i si canvien la llei? No té cap sentit ser 20.000 per ser 20.000. Creiem que cal créixer cap endins, perquè tenim noranta cases fantasma, perquè podem esponjar el Barri Vell i que sigui un espai meravellós on viure-hi, perquè tenim dues urbanitzacions que es van iniciar l'any 2005 i que encara estan empantanegades i que al final des de l'Ajuntament l'hem hagut de tirar endavant...

Al Barri Vell tenim propietats a nom de set bancs diferents i hem d'executar declaracions de ruïna amb fons propis

Com?

Sempre havíem votat en contra de fer-les, però s'ha fet tan malament, i s'ha gestionat tan malament, fent fer l'Ajuntament de promotor, que els propietaris ens han denunciat i ara estem enganxats... Tot i estar-hi en contra, no tirar-les endavant suposava uns costos milionaris per a l'Ajuntament. I de casos d'aquests encara n'hi ha més...

Com ara?

El més flagrant és el cas d'Inberga Tur: un grup de divuit empresaris que l'any 2003 van muntar un hotel, l'Ajuntament

els va avalar, i encara ara, el 2019, estem en litigi. Ostres, Queralt és de l'Ajuntament i ho tenen ocupat ells, i és nostre! Jo no invertiré diners al santuari de Queralt si en acabar el litigi es diu que és seu. Cada berguedà ja ha pagat 70 euros a aquests senyors. No fem res més que pagar per la mala gestió. Per això calia capgirar Berga.

Què vol dir?

Jo entenia que era bàsic que durant dos mandats seguits el govern no fos convergent, cosa que no havia passat mai... Sempre havien estat governs de Convergència, Convergència, Convergència, algú, i tornava Convergència... I pensava que a nosaltres ens passaria igual: un mandat i fora. Però no, s'ha valorat la nostra feina i estic molt orgullosa.

Plantegen les consultes populars com una eina bàsica?

A l'Ajuntament no hi havia ni reglament de participació popular. Durant dos anys es va treballar per fer el reglament i crear la plaça de tècnic. Ara, mentrestant, jo vaig impulsar una consulta a la Vallan, el poble que hi ha a tocar del polígon i que Berga es va annexionar als anys seixanta, on s'havien de tallar arbres que estaven en molt mal estat, i es va consultar als veïns que triessin entre tres espècies per saber quina volien per replantar. De 600 persones en van votar 300. Ara ja tenim el reglament en vigor i tenim eines. Per nosaltres, la consulta important d'aquest mandat és la de l'estació d'autobusos, ja que hi ha una forta reticència veïnal que es faci en el lloc previst, però l'altre que es proposa no està lliure de càrregues, ja que no és nostre.

Però també en proposen una sobre els Jocs d'hivern. S'hi pronunciaran?

Cal. Una altra vegada construïm infraestructures que quedaran obsoletes, que només serviran per a quinze dies i que, com hem vist en molts llocs, només serveixen per al mercat especulatiu. Ha passat arreu. No cal promocionar-nos així, ja tenim el Pirineu, si és el millor que tenim! Són maneres de concebre les coses. Jo crec que són un pedaç. No estem en un moment en què estem per fer neu artificial, això xoca amb les polítiques contra el canvi climàtic... És una absurditat.

Ha canviat la percepció cap a vostè per la inhabilitació?

No. A mi la gent no em diu res. En aquests vuit mesos, *de facto*, tot ha funcionat igual, fora de la signatura per no posar en perill cap treballador de l'ajuntament. Això és una nimietat, és l'Estat qui li dona volada en el marc de la repressió que patim.

I si torna a haver-hi eleccions, tornarà a mantenir l'estelada?

No puc fer una altra cosa. És un acord de ple, de l'any 2012, quan jo ni hi era; de fet vivia a Escòcia, però és un acord de ple. Jo no em sento legitimada a canviar aquesta decisió, ho ha de decidir el poble. Jo soc conscient que la inhabilitació no ha anat bé per al poble, però ho hauran de decidir ells...

En un altre ple?

Per exemple.